

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
YEDİNCİ DAİRE	2004	1490	2001	186	27/05/2004

KARAR METNİ

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNUN 10'UNCU MADDESİNDEKİ, VERGİYİ DOĞURAN OLAYIN, MALIN TESLİMİ ANINDA MEYDANA GELECEĞİ YOLUNDAKİ HÜKÜM KARŞISINDA, TESLİM EDENLE TESLİM ALAN ARASINDAKİ BORÇ ALACAK İLİŞKİSİNİN VE BU İLİŞKİNİN DÜZENLENMESİNE DAİR MAHSUPLAŞMA İŞLEMİNİN VERGİYİ DOĞURAN OLAYIN GERÇEKLEŞMESİ BAKIMINDAN ÖNEMİ BULUNMADIĞI HK.<

Temyiz İsteminde Bulunan: Maltepe Vergi Dairesi Müdürlüğü

Karşı Taraf : Türkiye Elektrik Üretim İletim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü

Vekili : Av. ...

İstem Özet i : 1994/Aralık dönemi işlemlerinin incelenmesi sonucu düzenlenen vergi inceleme raporu uyarınca, davacı Şirket adına, katma değer vergisi salınması ve ağır kusur cezası kesilmesi yolunda tesis edilen işlemi; dosyanın incelenmesinden, ... T.A.Ş.'nin 1994 yılı hesaplarının incelenmesi sonucu düzenlenen raporda, adı geçen şirketin bütün faaliyetlerinin davacı Şirket adına gerçekleştirildiğinin tespit edilmesi üzerine tarhiyatın dayanağı olan vergi inceleme raporunun düzenlendiği, raporda, aralarındaki sözleşmeler gereği ... T.A.Ş. ile davacı Şirket arasında 1994 yılına ilişkin olarak yapılması gereken mahsuplaşma işlemi sonucu kurumlar arası mahsuplaşma tablosu esas alınarak davacı Şirketin yukarıdaki adı geçen şirketten alacaklı olduğu tutarın saptandığı, özel sözleşme hükümlerinin vergi dairesini bağlamayacağı yolundaki genel hukuk kuralları çerçevesinde olay değerlendirildiğinde vergiyi doğuran olayın 1994 yılında gerçekleştiğinin kabulü suretiyle kurumlar arası mahsuplaşma tablosuna istinaden ... T.A.Ş.'nin davacı Şirket adına elde etmiş olduğu hasılatı esas alınarak davacı Şirket adına ağır kusur cezalı katma değer vergisi salınmasının önerildiğinin anlaşıldığı; olayda, yapılan sözleşme gereği 1995 Şubat ayında gerçekleştirilen mahsuplaşmanın vergi dairesini bağlamayacağı belirtilerek fatura edilmeyen hasılat inceleme raporuyla tespit edilerek fatura düzenlemeyen hasılatla ilişkin cezalı katma değer vergisi tarhiyatı yapılmış ise de; 22.12.1999 günlü tutanakta, Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından, konu ile ilgili denetimler sonucunda mahsuplaşmanın hükümsüz kaldığının belirtildiği; bu durumda, verginin konusunu oluşturan kazancın belirlendiği mahsuplaşma işlemi hükümsüz kaldığından, yeniden yapılacak mahsuplaşma ile yeni bir hukuki durum doğacağından iptal edilen mahsuplaşma işlemine dayanak alınan ve verginin konusunu oluşturan kazancın fatura edilmediğinden bahisle yapılan tarhiyatta isabet bulunmadığı gerekçesiyle iptal eden Ankara İkinci Vergi Mahkemesinin 27.9.2000 gün ve E:2000/81; K:2000/500 sayılı kararının; vergi inceleme raporu uyarınca yapılan tarhiyatın yerinde olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir. Savunmanın Özeti: İstem reddi gerektiği savunulmaktadır.

Tetkik Hakimi Nurdane Topuz'un Düşüncesi: Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, 2577 sayılı Kanunun 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında sayılan bozma nedenlerine uymadığından, temyiz istemi reddedilerek kararın onanması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı H.Hüseyin Tok'un Düşüncesi: Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında belirtilen nedenlerden hiçbirisine uymayıp vergi mahkemesince verilen kararın dayandığı hukuki ve yasal nedenler karşısında, anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir. Açıklanan nedenle temyiz isteminin reddi ile vergi mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Yedinci Dairesince işin gereği görüşüldü:

Dosyanın incelenmesinden; Kayseri ve civarı olarak belirlenen bölgede elektrik dağıtım-satışı faaliyetinde bulunan Kayseri ve ... T.A.Ş.'nin yapmış olduğu harcamaların ve elde ettiği elektrik satış hasılatının, davacı Şirket adına yapıldığı ve elde edildiği; bu durumda, adı geçen Şirketin elde ettiği hasılatın tamamı için, davacı Şirketin fatura düzenlemesi gerektiği; Kayseri ve ... T.A.Ş. ile "mahsuplaşma" olarak nitelendirilen bir işlem yapıldığı; bu işlemin, her hesap dönemini izleyen yılın Şubat ayında gerçekleştirildiği; işlemin niteliğinin, ilgili Şirketin abonelere yapmış olduğu elektrik enerjisi satışından elde ettiği hasılatın ve dönem içinde yapmış olduğu harcamaların bir tablo marifetiyle yıl sonlarındaki faaliyet sonucu olarak ilgili kurumlara bildirilmesi olduğu; nitekim, 1994 yılına ilişkin olarak davacı Şirket ile ... T.A.Ş. arasında 17.8.1995 tarihinde bir protokol imzalanarak mahsuplaşma tablosu uyarınca davacı Şirketin adı geçen Şirketten alacaklı olduğu tutarın davacı Şirkete ödenmesi konusunda anlaşma sağlandığı; mahsuplaşma tablosu esas alındığında, davacı Şirket tarafından elde ettiği bir kısım hasılatı için, ... T.A.Ş. adına fatura düzenlemediği; bu tutarın, 1994/Aralık döneminde elde edildiğinin kabulü suretiyle cezalı katma değer vergisi tarhiyatı yapılmasının davacı Şirket hakkında düzenlenen vergi inceleme raporunda önerilmesi üzerine davacı Şirket hakkında tesis edilen işleme karşı açılan davada, Mahkemece, yazılı gerekçe ile karar verildiği anlaşılmıştır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1'inci maddesinin 1'inci fıkrasında, Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve

hizmetlerin, katma değer vergisine tabi bulunduğu; 2'nci maddesinin 3'üncü fıkrasında, elektrik dağıtımının da mal teslimi olduğu, 10'uncu maddesinde ise, vergiyi doğuran olayın, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması anında gerçekleşeceği belirtilmiştir.

Katma Değer Vergisi Kanununun yukarıda sözü edilen 10'uncu maddesindeki, vergiyi doğuran olayın, malın teslimi anında meydana geleceği yolundaki hüküm karşısında, teslim edenle teslim alan arasındaki borç alacak ilişkisinin ve bu ilişkinin düzenlenmesine dair mahsuplaşma işleminin vergiyi doğuran olayın gerçekleşmesi bakımından önemi yoktur. Bu itibarla, davacı Şirket ile ... T.A.Ş. arasında yapılan mahsuplaşma işleminin daha sonra iptal edildiğinden söz edilerek, vergiyi doğuran olay yönünden irdeleme yapılmaksızın verilen mahkeme kararında isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenle, temyiz isteminin kabulüne ve mahkeme kararının bozulmasına; bozma kararı üzerine, Mahkemece, davacı Şirketin, ... T.A.Ş. tarafından elde edilen hasılat tutarlarının tamamı için fatura düzenlemek ve katma değer vergisi beyanına dahil etmek zorunda olup olmadığı hususunun açıklığa kavuşturulması; bunun için de, öncelikle, davacı Şirket ile adı geçen Şirket arasındaki ilişkinin mahiyetinin ortaya konulması ve davacı Şirketin diğer iddialarının da dikkate alınması suretiyle yeniden verilecek kararlar birlikte yargılama giderleri de hüküm altına alınacağından, bu hususta ayrıca hüküm tesisine gerek bulunmadığına, 27.5.2004 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

AYRIŞIK OY

Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, vergi mahkemesi kararının bozulmasını sağlayacak durumda bulunmadığından, temyiz isteminin reddi ile sözü geçen kararın onanması gerektiği görüşüyle, aksi yönde verilen karara katılmıyorum.

YÖ/ŞGK